

A modul programja

A modul kódja	(521) SZT-E-ADD
A modul neve	Reflective Recovery from Addictions Post-graduate certificate program
A modul részletes leírása	
A modul a felsőoktatásról szóló 2005. évi CXXXIX. törvény 32.§ (8) bekezdés szerinti 60 kredit, 2 féléves szakirányú továbbképzést tartalmaz. A szakirányú továbbképzés létrehozására és hivatalos regisztrálására a projekt keretében került sor. A képzés tartalmi és módszerei a reflexív praxis műveléséhez szükséges kompetenciáknak, a reflektív tanulásnak biztosítanak prioritást. A modul részletes leírását a mellékelt szakindítási kérelem, regisztrálásának adatait az Oktatási Hivatal mellékelt határozata tartalmazza. A modul az azonos tárgyú magyar képzés angol nyelvű változata. A modul a projekt által kidolgozott innovatív megoldás részét képezi. A fejlesztés egyik alapvető célja az volt, hogy a szociális képzések a jelenleginél szorosabban szerveződjenek rendszerré. A rendszer-jelleg erősítésének a projekt keretében alkalmazott eszközei a következők: - a képzési filozófiák és módszerek összehangolása - a rendszer elemei közötti kapcsolatok erősítése - a tanulás tervezésének támogatása Az egymásra épülő speciális területek egyike az adiktológia. A Szociális munka mesterképzési szak (42) MA-ADD „MA addiktológia modul” nevű modulját teljesítő hallgató e teljesítményével részben teljesíti a Reflektív addiktológiai segítség szakirányú továbbképzési szak követelményeit. A szakirányú továbbképzési szakot a megszerzett kreditek figyelembe vételével fejezheti be.	
A modul tartalma	
1. A szakirányú továbbképzés megnevezése: Reflektív addiktológiai segítség	

2. A szakképzettség oklevélben szereplő megnevezése:

Reflexív addiktológiai segítő

3. A szakirányú továbbképzés képzési területe:

Társadalomtudomány képzési terület

4. A szak felvételének feltétele:

Legalább alapképzésben (BA) - vagy annak megfelelő fokozat és szakképzettség birtokában, bölcsészet-, társadalom- vagy orvos- és egészségtudomány képzési területen szerzett diploma.

5. A képzési idő:

2 szemeszter

6. A szakképzettség megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma:

60 kredit

7. A képzés során elsajátítandó kompetenciák, tudáselemek, megszerzhető ismeretek, személyes adottságok, készségek, a szakképzettség alkalmazása konkrét környezetben, tevékenységrendszerbenElsajátítandó kompetenciák:

- Tapasztalati tanulás és reflektivitás (a tudás vizsgálatának képessége, ill. annak támogatása a tapasztalat kontextusában)
- Kritikai gondolkodás (azoknak a szellemi képességeknek a hasznosítása, amelyek segítségével hatékonyan azonosíthatók, elemezhetők és értékelhetők az egyes érvek és állítások; az előítéletek és a torzítások felismerése és leküzdése; meggyőző érvek kialakítása és bemutatása, amelyek támogatják a következtetések levonását, ill. annak értelmes és intelligens megítélését, hogy mit érdemes elhinni és megtenni)
- Tudatosság (a releváns új információk elérésének és használatának ismerete; az információforrások kritikus értékelése; az új információk integrálása és átvitele különböző helyzetekbe; szisztematikus problémamegoldás és tájékozott döntéshozatal)
- Proaktivitás (a változások előrelátása és hozzájuk történő igazodás, mintázatok és trendek különböző nézőpontokból történő beazonosításának képessége, önmagunk fejlesztése és promóciója a lehetőségek kihasználása érdekében)

- Az egész életen át tartó tanulás szokásainak kialakítása, ideértve az egészségtanulást is (önmagunk megerősítése a passzív függőséggel szemben; a tanult leleményesség képessége; életigenlő attitűd önmagunkkal, a közösséggel és a kreativitással kapcsolatban).

A képzésen végzettek ismerik:

- drog ismeretek
- az új felépülési modell, a felépülés összetevői és fázisai
- a felépülési paradigma értékei (orientálás, bevonás, önrendelkezés, választás és növekedési potenciál)
- reflektív gondolkodás és gyakorlat
- prevenció, egészségpromóció és gyakorlat
- kölcsönös segítség és önsegítés
- a reflektív segítő tevékenység összetevői
- szakmai etika
- reflektív napló

A képzésen végzettek alkalmasak:

- Kliensek osztályozása (szűrés, reflektív figyelem, megerősítés)
- Eligazítás (az adott terápiás program jellemzőinek bemutatása a kliens számára)
- Felmérés (a felépülési terv kialakítása a kliens személyes erősségeinek, gyengeségeinek, problémáinak és szükségleteinek beazonosítása és értékelése alapján)
- A felépülés megtervezése (a megoldásra váró problémák beazonosítása és rangsorolása; megállapodás az azonnali és a hosszú távú célokról; döntések az alkalmazott terápiás módszerekről és a felhasznált forrásokról)
- Reflektív konzultáció (személyek, családok és csoportok támogatása olyan speciális készségekkel, amelyek a problémák felderítése és kiismerése által lehetővé teszik a célok elérését; magatartásformák és érzések vizsgálata; az alternatív megoldások végiggondolása; döntéshozatal)
- Reflektív esetkezelés a felépülés folyamatában (szolgáltatások, intézmények, források és emberek összehozása a kitűzött célok tervezett módon történő elérése érdekében)
- Reflektív krízisintervenció (a szenvedélybeteg szükségleteinek kezelése az akut érzelmi és/vagy fiziológiai stresszhelyzetekben)

- Reflektív kliensképzés (információszolgáltatás a szerhasználati problémákról, az elérhető szolgáltatásokról és forrásokról; a kapcsolódó sztereotípiák, vélekedések és kulturális ismeretek értelmezése)
- Delegálás (a kliens azon szükségleteinek beazonosítása, amelyeket felépülést támogató szakember vagy intézmény nem tud kezelni, támogatás az ellátórendszer és a közösség erőforrásainak elérésében)
- Feljegyzések és jelentések készítése (az állapotfelmérések és a felépülési terv eredményeinek rögzítése; beszámolók és előrehaladási jelentések írása; elbocsátások és más releváns adatok összesítése)
- Felépülési egyeztetések (más szakemberekkel történő konzultáció az átfogó jellegű és minőségi szenvedélybeteg-ellátás érdekében)
- Reflektív szakmai fejlődés (a szakmai fejlődésre törekvés igényének felismerése, az erősségek felismerése és maximalizálása, további fejlődés megvalósítása szupervízió és a képzés segítségével)

A szakképzettség gyakorlásához szükséges adottságok és készségek:

A reflektív felépülést középpontba állító kezelés alapelveinek kellő mélységű ismerete, amelynek pillérei az alábbiakat foglalják magukba:

- A felépülés reményének, a kapcsolódó készségeknek és a folyamat megtervezésének biztosítása a szenvedélybetegek számára.
- Olyan dinamikus felfogás kialakítása, amely nem fogadja el, hogy bizonyos kliensek megrekednek a felépülési folyamatban, vagy túlságosan bonyolult a helyzetük ahhoz, hogy továbblépjenek.
- Reflektív felépülési közösségek létrehozása, ahol a sorstársak aktív résztvevői a felépülési folyamatnak, egyúttal példaként szolgálva azoknak, akik a reflektív felépülés kezdeti fázisában vannak. A folyamat során csökken a „szakmai” összetevők szerepe.
- Annak biztosítása, hogy az összes kliens (függetlenül attól, hogy kezelés alatt áll vagy absztinens) egyértelműen célként határozza meg a helyi közösségben és családjában való részvételt, így küzdve a sztereotipizálás és a stigmatizálás ellen.
- Annak elismerése, hogy a felépülés komplex és sokoldalú folyamat, amely a felépülőtől és annak családjától is rugalmas és dinamikus partnerséget igényel.
- A felépülés számos útjának felvázolása annak érdekében, hogy a kliens meg tudja tervezni a saját utazását, egyúttal tisztában legyen azzal, hogy milyen típusú kezelésre van szüksége, és hogy az mit jelent.

<u>A szakképzettség alkalmazása konkrét környezetben, tevékenységrendszerben</u>	
A reflektív felépülési szakember különböző közösségi környezetekben dolgozhat, legyen szó konzultációról, rehabilitációról vagy támogató szolgálatról. Feladataik sokfélék, annak függvényében konkretizálódnak, hogy milyen környezetben működnek. A reflektív felépülési szakemberek gyakran találkoznak olyan gyermekekkel, fiatalokkal, felnőttekkel és családokkal, ahol többféle probléma jelentkezik párhuzamosan, mint például mentális	
A modul filozófiája	
Az addiktológiai problémák jelentős mértékben érintik társadalmunkat. Az addikció nem csak egy tünet, hanem az addiktok működésének, világlátásának alapvető szervező elve is. Addiktnak lenni annyit tesz, hogy az egyén életében a létezés sokszínűsége a következő dózis megszerzésére korlátozódik. A probléma tehát nem egyszerűen a szerhasználat, hanem az a mód, ahogy az érintettek megközelítik az életet. Az addikciót betegségnek és életstílusnak is nevezik, olyan működésmódnak, amelyben a problémás szerhasználat csak egyike az összetevőknek. A nemzeti drogstratégiákban világszerte beazonosítható egy meghatározó reflektív szemléletváltás, amely az új magyar stratégiában is tetten érhető. Míg a korábbi dokumentumok jellemzően a problémás (heroin-, kokain-) használókra fókuszáltak, az új stratégiák (különösen az Egyesült Királyságban) a felépülést és a felépülési tőkét állítják a középpontba. Ez a megközelítés vitatja a szcientizmus és az egyoldalú klinikai modell egyeduralmát és anyagi érdekelttségét (miközben az orvosi beavatkozások továbbra is kritikus fontosságúak maradnak). A felépülés túlmutat a kezelés és a büntető igazságszolgáltatás rendszerén, összekapcsolódik a lakhatással, a foglalkoztatással és az oktatással, amelyek a felépülési tőke építőelemeiként járulnak hozzá a függőségéből kivezető úthoz. Ezzel együtt a büntető igazságszolgáltatás rendszere fontos szerepet játszik a felépülés gyors megkezdésében. A fejlett országokban a kliensek kb. 30%-a az igazságszolgáltatás rendszerén keresztül jut kezelésbe. Kutatási eredmények azt mutatják, hogy a kimenet szempontjából nincs különbség azok között, akik maguktól, ill. azok között, akik igazságszolgáltatás rendszerén keresztül kezdték el a terápiát. Az addikcióból történő felépülés mozgalma egyszerre célozza a társadalmi változásokat és az egyéni fejlődést. A felépülést gyakran a drogkarrier keretei között értelmezik, ami rávilágít arra, hogy a kliensek különböző szolgáltatásokat (és terápiás modelleket) igényelnek a folyamat különböző állomásain.	

A felépülési megközelítés az egyéni patológiáról áthelyezi a fókuszot a családi és közösségi struktúrákban beágyazott hosszú távú felépülésre és fejlődésre. Támogatja és óvja a szerhasználat által érintett gyermekek, fiatalok és családok érdekeit. Közösségi szinten próbálja csökkenteni a problémás szerhasználatból eredő ártalmakat. A cél olyan felépülési közösségek kialakítása, ahol segítik és óvják a felépülő szenvedélybeteget; ahol a támogatják a józanság megélését és ahol sorstársak segítségével küzdhetők le a sztereotípiák és a stigmák.

A reflektív váltás azt is jelenti, hogy sor kerül a szenvedélybetegek számára megfelelő szolgáltatások fejlesztésére. Ehhez olyan kulturális háttérre van szükség, mely elfogadja, hogy a felépülés során az egyén a problémás szerhasználatból egy olyan drogmentes világba jut el, ahol aktív és hasznos tagja az őt körülvevő társadalomnak. A stratégiai szemléletváltás során a kezelésben és a politikai döntéshozatalban is megtörténik az addikciókhoz kapcsolódó különböző diszciplináris megközelítések integrációja.

A modul módszertana

A modul a reflektív gondolkodás és cselekvés kompetenciáinak kialakítását a reflektív tanulás módszereinek kiterjedt alkalmazásával segíti elő.

A reflektív módszer alkalmazása önmagában is egyfajta reflektív szupervízió, melynek során a hallgatók technikákat sajátítanak el, illetve gyakorolnak. A reflexió az egyén gondolatainak és cselekvéseinek vizsgálata. A szakemberek számára ez azt jelenti, hogy arra fókuszálnak, hogy miképpen lépnek interakciókba munkatársaikkal és környezetükkel, hogy tisztább képet nyerjenek saját viselkedésükről. E folyamat révén mélyebben megértik önmagukat, s így képessé válnak kiaknázni meglévő erőforrásaikat, illetve a helyes jövőbeli cselekvésre. A reflektív naplóról való konzultáció segíti a szakemberek reflektív alapkészségeinek fejlődését, mint a reflektív figyelem és átkeretezés. A kurzus segítséget nyújt az érzelmi állapotok értékelésében, és a nehéz problémahelyzetek kezelésében. A reflexió minkét alapformáját tárgyalja: a cselekvésre való reflektálást és a cselekvés közbeni reflektálást. A cselekvésre történő reflexió során képzeletben alaposan újrajátszunk múltbeli eseményeket. A cselekvés közbeni reflexió a tapasztalt szakember ismertetőjele: résztvevő megfigyelőnek lenni olyan helyzetekben, amelyek tanulási alkalmat kínálnak; figyelemmel lenni arra, mit észlelünk és érzünk a jelen szituációban, tudatában lenni saját reakcióinknak, és felismerni a korábbi tapasztalatokkal való összefüggéseket; egyszerre átélni az jelenbeli élményt, s ugyanakkor felölni a „tanú” szerepét is, mintha az eseményeken kívül lennénk. A cselekvés közbeni reflexió képessége olyasvalami, ami a gyakorlat során alakul ki.

A modul tananyaga							
Scedule of courses							
Course	Theo./Pract.	1. sem.	2. sem.	Credit	Fulf.	responsibl	
Introductory courses:							
Reflective thinking and practice	10 hrs T	1/1		3	C	Csürke, Józse	
New Recovery model	10 hrs T	1/1		3	C	Prof. Keleme	
Health Promotion and Health Learning	10 hrs T	1/1		3	C	B. Erdős, Má	
Consultation on keeping reflective diary I	10 hrs P	1/1		3	P	Prof. Baráth, .	
Advanced courses:							
Planning and implementing	10 hrs T	1/2		3	C	Prof. Keleme	
Preparation for Reflective group work	10 hrs T	1/2		3	C	Csürke, Józse	
The detoxification and the early recovery process	10 hrs T	1/2		3	C	Prof. Keleme	
Consultation on keeping reflective diary II	10 hrs P	1/2		3	P	Szöllősi, Gábo	
Ongoing recovery I. Empathy and mentalization	10 hrs T		2/1	3	C	Prof. Keleme	
Ongoing recovery II. Empowerment and recovery capital	10 hrs T		2/1	3	C	B. Erdős, Má	
Family and network intervention of addiction	10 hrs T		2/1	3	C	Mándi, Nikol	
Consultation on keeping reflective diary III	10 hrs P		2/1	3	P	Molnár, Dáni	
Mutual Help and Self-help programmes	10 hrs T		2/2	3	C	Madácsy, Józ	
Ongoing recovery III. Dialogue and parrhesia	10 hrs T		2/2	3	C	B. Erdős, Má	
Professional ethics	10 hrs T		2/2	3	C	Madácsy, Józ	
Elements of Reflective care working	10 hrs T		2/2	3	C	Prof. Keleme	
Consultation on keeping reflective diary IV	10 hrs P		2/2	2	P	Molnár, Dáni	
Diploma work:							
Diploma work (reflectives thesis)	10 hrs P			10	DW	Prof. Keleme	
A modul értékelése							
A modul értékelése két szinten történik. Első szintjét az egyes kurzusok jelentik, melyek programja meghatározza az értékelés módját. Második szintjét a modul egészének értékelése jelenti, mely a reflektív tanulás módszertanának megfelelően, reflektív portfólió alkalmazásával történik. Az ismeretek ellenőrzésének formai követelményeit a PTE Tanulmányi- és Vizsgaszabályzata határozza meg.							